

Pr Nele Parrest
 Õiguskantsleri kantselei
 9/141289/1405162
 Kohtu 8
 Tallinn 15193

Teie: 16.12.2014 nr 7-

Meie: 2.02.2015 nr 2014/2-22.3/89-2

info@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri 25.10.2014 SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla psühhiaatrikliiniku 5. osakonna etteteatamata kontrollkäigu järgselt tehtud soovitudele vastame järgnevat:

1. **Soovitused 1-6** on kõik seotud osakonna ehitusliku olmega ja Regionaalhaiglal on 2015. aasta esimesel poolel plaanis läbi viia kogu osakonna sanitaarremont, mille käigus vastavalt võimalusele plaanime parandada nii patsientide isiklikku privaatsust kui ka ohutust osakonnas. Juba praeguseks on suletud inetu auk tualetiukses (tegemist on muinsuskaitsele uksega) ja paigaldatud tualettide ja pesuruumide ustele nn liblikukud. Siiski on tegemist ainult ajutise lahendusega ja Regionaalhaigla loodab jätkuvalt psühhiaatrilise abi osutamiseks vajalike ruumide täielikku kaasajastamist Vabariigi Valitsuse ja Sotsiaalministeeriumi eraldatava EU toetusrahaga perioodil 2017-2020 endise onkoloogiakliiniku hoones aadressil Hiiu 44.
2. **Soovitus 7** patsientidele mitmekesisemate võimaluste tagamine vaba aja veetmiseks ja terapeutilisteks tegevusteks. Osakonna personal ja kliiniku juhtkond tegelevad selle probleemiga pidevalt, otsides töölesoovijaid tegevusjuhendajaid ja tegevusterapeute, samuti on osakonnal olemas piisavad eelarvelised vahendid tegelusvahendite soetamiseks. Tuleb aga tunnistada, et akuutpsühhiaatria osakonnas ravil viibivad patsiendid ei ole võimalised sihipäraseks terapeutiliseks tegevuseks ja see tekitab suurt frustratsiooni osakonna tegevusterapeudi töökohale tööle asujates ning nad lahkuvad kiiresti rohkem motiveeritud klientuuriga töökohtadele. Patsiendid, kes juba on võimalised sihipärasemaks terapeutiliseks tegevuseks, lähevad kohe ravi jätkamiseks üle teistesse kliiniku osakondadesse. Oleme Eestis suurima terapeutide, sealhulgas loovterapeutide ja psühholoogide arvuga psühhiaatrikliinik ning ainuke Eesti psühhiaatrikliinik, mis pakub raske psüühikahäiretega isikutele nii kognitiivse remediatsiooni kui metakognitsiooni treeninguid ja ei taha sugugi nõustuda, et me selles valdkonnas patsientidele piisavalt ei paku. Lisaks osakondades läbi viidavatele teraapiatele korraldab meie kliiniku klubimaja kõikidele patsientidele mõeldud muusika, kunsti- ja sporditeemalisi ühisüritusi. Eesti on psühhiaatriliste voodikohtade arvu poolest Euroopa Liidus tagantpoolt viiendal kohal, Eestis omakorda on elanikkonnaga võrreldes psühhiaatriavoodeid rohkem lõuna pool (Võru, Tartu, Viljandi ja Pärnu PK-d), seega tuleb mõista, et meie kliinikusse, mis elanikkonna arvu järgi katab ligi kahe kolmandiku vajaduse, pääsevad naaberriikidega võrreldes ravile ainult väga raske psüühikahäirega patsiendid ja akuutpsühhiaatria osakonnas on neist omakorda ravil kõige raskemate psüühikahäiretega isikud. Kliinikut külastanud eksperdi päritoluriigis on psühhiaatriavoodeid elanikkonna kohta tunduvalt rohkem, ka rohkem kui Eesti lõunapoolsetes maakondades ja abi kättesaadavus seetõttu kordi parem, neil on võimalus rasked patsiendid hajutada erinevatesse kliinikutesse samas piirkonnas. Ka meie oskaksime abi sarnaselt korraldada, aga Eesti maksumaksjal puuduvad selleks vahendid.
3. **Soovitus 8** patsientide igapäevane viibimine vabas õhus on igati tagatud kõikides osakondades ja eksperdile esitatud kaebusel ei ole mingit alust. Kliinik isegi ostab patsientidele üleriideid, et

nad saaksid turvaliselt ja külmetamata meie külmas kliimas õues käia. Osakondade juures on hästisisustatud, varikatuste ja istumisalaga jalutusõued. Ka oleme kliinikus kõik suitsetajad õue suunanud alates 2014 aasta aprillikuust. Patsiendid ehk peavad rohkema õues käimise all silmas linna peal ringi jalutamist, aga seda me neile lubada ei saa.

4. **Soovitus 9** õigus kanda isiklikke riideid. Oleme jätkuvalt seisukohal, et haigla ei ole vaba aja veetmise koht, vaid raviasutus ja haiglas haiglariietes viibimine ei ole kuidagi diskrimineeriv ei onkoloogia-, kirurgia-, sise- ega ka psühhiaatriakliiniku patsientidele. Kui patsient soovib olla oma riitega, peavad need olema pestud ja hügieenilised ning mitte häirima kaaspatsiente ning pereliikmed peavad tagama nende riiete pesu ja hoolduse. Meie patsiendid ei ole meile ühtegi kaebust esitanud haigla poolt pakutava riietuse osas, kahjuks näeme meie pigem, et sageli patsientidel ei olegi sobivaid riideid või on need väga halvas olukorras ja pole harvad juhud, kus haiglapersonal otsib patsientidele riideid või aitab neid pesta.
5. **Soovitus 10** liikumispuudega isikutele iseseisvat ligipääsu akuutpsühhiaatria osakonda tagada praegustes muinsuskaitsetes ruumides radikaalseid ümberehitusi ette võtmata ei ole võimalik. Liikumispuudega isikuid aitab osakonda pääsemisel igati meie personal. Loodame sellele probleemile hea lahenduse saada uutes ruumides Hiiu 44.

Õiguskantsleri osalemine psühhiaatrilise abi parandamises on olnud tähelepanuväärne ja soovime senise meeldiva koostöö jätkumist.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tõnis Allik
Juhatuse esimees

